

แนวทางการสมัครรางวัลเลิศรัฐ
สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม
ประจำปี พ.ศ. 2564

อ.ทศพร จันทมงคลเลิศ

เจตนารมณ์

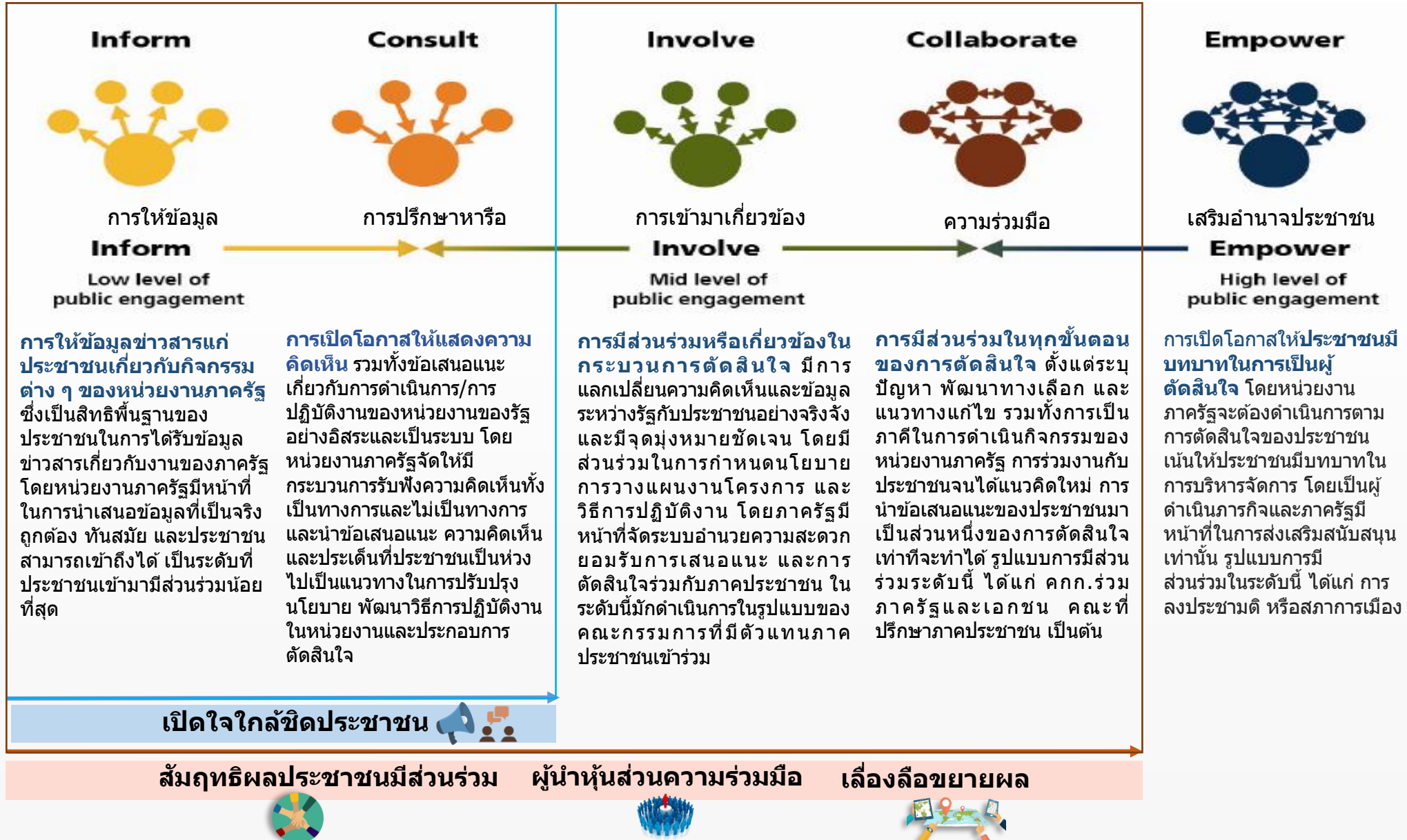
เป็นรางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างแรงจูงใจ และสร้างขวัญกำลังใจในการเชิดชูผลการปฏิบัติราชการ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วม ตั้งแต่การให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) การรับฟังความคิดเห็น (Consult) การเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) ไปจนถึงการสร้างความร่วมมือ (Collaboration) รวมทั้ง สร้างความภาคภูมิใจของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม ในการขับเคลื่อนหรือผลักดันการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ อันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารราชการที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริงและการนำไปสู่ แนวปฏิบัติหรือต้นแบบที่ดี (Best Practice) โดยมุ่งเน้นทั้งกระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ (Result) การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ เกิดการแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับ ภาคส่วนต่าง ๆ และทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในลักษณะเชิงบูรณาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการ ให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

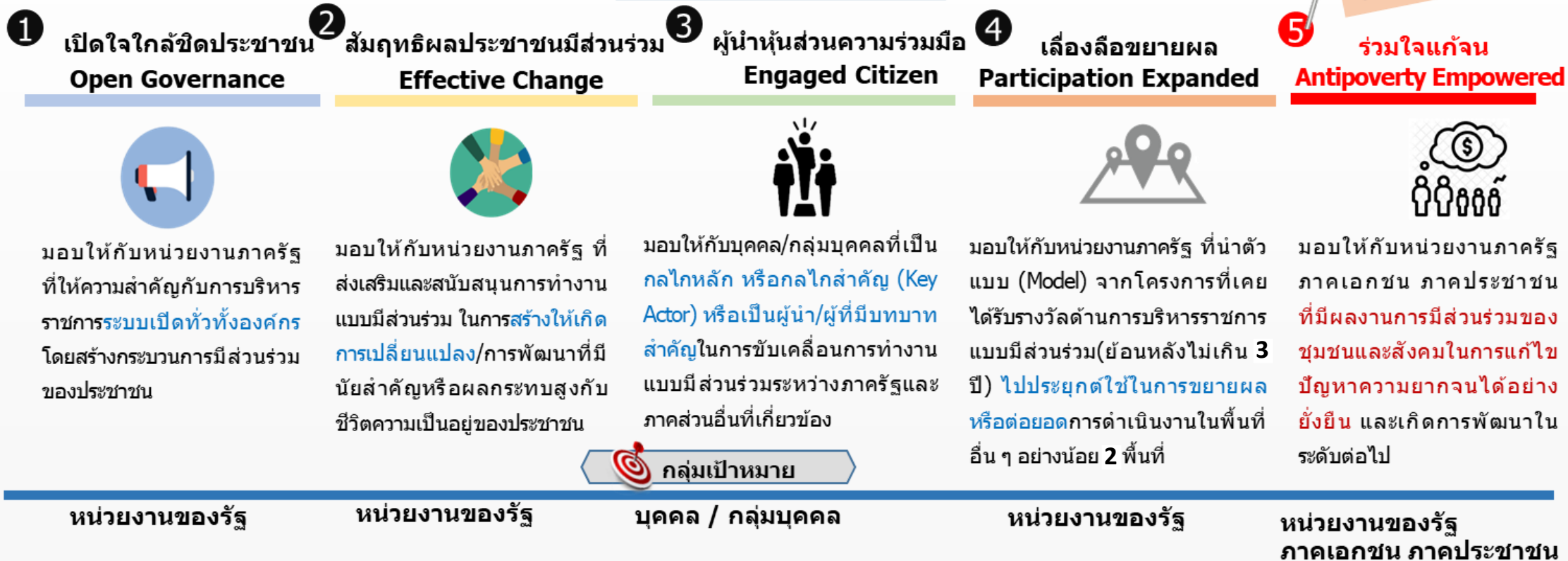
➤ กลุ่มเป้าหมาย

ส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่า จังหวัด องค์กรมหาชน รัฐวิสาหกิจ สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานอิสระของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐประเภทอื่น ๆ โรงเรียน และภาคประชาสังคม ชุมชน ภาคเอกชน

ระดับการมีส่วนร่วม IAP2 Spectrum of Public Participation

ประเภทรางวัล

NEW!

โดยสำนักงาน ป.ย.ป

ประเภทรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม

1. เปิดใจใกล้ชิดประชาชน
(Open Governance)

2. สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม
(Effective Change)

3. ผู้นำหุ่นส่วนความร่วมมือ
(Engaged Citizen)

4. เลื่องลือขยายผล
(Participation Expanded)

5. ร่วมใจแก้จน (Collaboration
towards Poverty Eradication)

1. เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

ความหมาย

หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการสร้างการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการบริหารราชการที่เป็นการส่งเสริมการเปิดระบบราชการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมใน **ระดับการให้ข้อมูล (Inform) และระดับการปรึกษาหารือ (Consult)** ที่แสดงให้เห็นถึงกระบวนการสร้างคุณค่าร่วมกัน (public value co-creation) ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และเพิ่มขีดความสามารถในการรับมือกับความท้าทายที่เกิดขึ้น โดยประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

รวมทั้งมีระบบการจัดการข้อมูลและความคิดเห็นของประชาชนบนฐานความรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ (Accountability) ที่นำไปสู่การมีส่วนร่วม (Engaged) เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือผลสำเร็จในการบริหารราชการขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรม

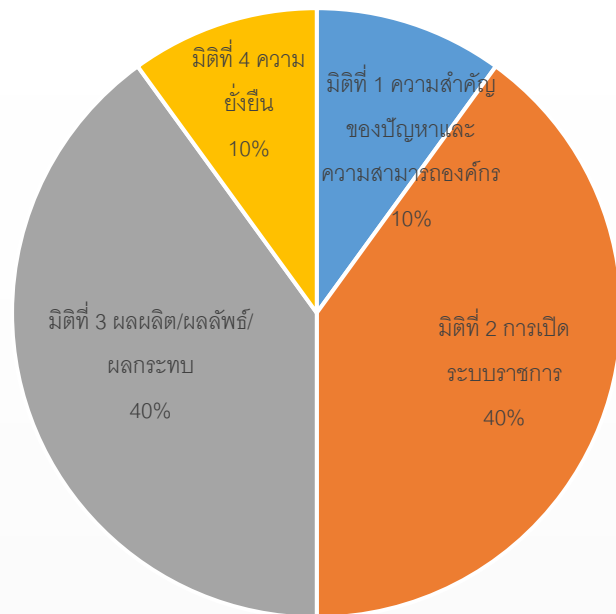
เงื่อนไข

- 1) เป็นผลการดำเนินงานในภาพรวมขององค์กร ที่แสดงให้เห็นถึงการเปิดระบบราชการในระดับการให้ข้อมูล (Inform) และระดับการปรึกษาหารือ (Consult) โดยการดำเนินงานต้องสอดคล้องหรือ เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรี แผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด หรือเป็นอำนาจหน้าที่ ภารกิจหลักขององค์กร
- 2) หน่วยงานของรัฐ สมัครขอรับรางวัลประเภทนี้ได้เพียง 1 ผลงาน
- 3) หน่วยงานที่เคยได้รับรางวัลสามารถสมัครได้ โดยต้องแสดงให้เห็นการพัฒนาต่อยอดจากผลงานเดิมที่ได้รับรางวัล และผลลัพธ์การดำเนินการที่เพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างชัดเจน
- 4) ผลสำเร็จของการเปิดระบบราชการต้องเกิดจากการเปิดเผยข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็น และนำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (Engaged) โดยมีการดำเนินการมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และปัจจุบัน ยังมีการดำเนินงานอยู่อย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมินรางวัล

1. เปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)

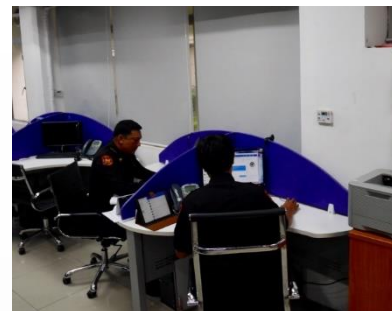

เกณฑ์การประเมินประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)	ค่าคะแนน
6.4 การคำนึงถึงกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้ในการรับฟังความคิดเห็น เช่น พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	
6.5 มีระบบติดตามแสดงสถานะการดำเนินการที่ตอบสนองต่อการรับฟังเสียงสะท้อนของประชาชน	
6.6 องค์ความรู้ นวัตกรรม เทคนิคใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการรับฟังความคิดเห็น	
6.7 เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการรับฟังความคิดเห็น	
6.8 การรับฟังความคิดเห็นได้คำนึงถึงความเท่าเทียมทางสังคม	
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ	40
7. ผลผลิต/ ผลลัพธ์ ในการเปิดระบบราชการ	
8. ประโยชน์ที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย และหน่วยงานได้รับจากการเปิดระบบราชการ	
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน	10
9. การถอดบทเรียนการดำเนินการผ่านการประเมินผลโครงการ และถ่ายทอดผลการประเมินไปสู่สาธารณะ	
10. ความยั่งยืนระดับนโยบาย (การจัด Roadmap ในการขยายผล หรือการบรรจุโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการ)	

เกณฑ์การประเมินประเภทเปิดใจใกล้ชิดประชาชน (Open Governance)	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 ความสำคัญของปัญหาและความสามารถขององค์กร	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
1. ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาที่ทำให้ต้องมีการเปิดระบบราชการ	
2. กลุ่มเป้าหมายและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปิดระบบราชการ	
1.2 ความสามารถขององค์กร (ศักยภาพของหน่วยงานที่สามารถตอบสนองต่อปัญหา)	
3. นโยบายของหน่วยงานในการเปิดระบบราชการ	
4. การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติในการเปิดระบบราชการ	
มิติที่ 2 : การเปิดระบบราชการ (การเปิดเผยข้อมูลและการรับฟังความคิดเห็น)	40
2.1 การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพ	
5. กระบวนการหรือวิธีการในการจัดทำข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่าข้อมูลที่เปิดเผยมีความถูกต้อง ครบถ้วน โปร่งใส และทันสมัย	
5.1 ช่องทางการเข้าถึงข่าวสารและข้อมูลสารสนเทศที่มีคุณภาพ ง่ายและสะดวก และมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย	
5.2 การจัดทำฐานข้อมูลที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัย และตรงกับความต้องการของทุกกลุ่มเป้าหมาย	
5.3 การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนและกลุ่มเป้าหมาย	
5.4 กลไกหรือวิธีการในการจัดการข้อมูลที่เหมาะสมให้มีความถูกต้อง ทันสมัย ทั้งก่อนเผยแพร่และหลังเผยแพร่	
5.5 การคำนึงถึงกฎหมายหรือข้อบังคับที่ใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล เช่น พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	
5.6 องค์ความรู้ นวัตกรรม เทคนิคใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อประชาชนนำไปวิเคราะห์ต่อได้	
5.7 เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเปิดเผยข้อมูล	
5.8 การจัดทำและการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศได้คำนึงถึงความเท่าเทียมทางสังคม	
2.2 การรับฟังความคิดเห็นหรือการโต้ตอบกับผู้บริหาร	
6. มีระบบหรือวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีความโปร่งใส	
6.1 การจัดเตรียมคู่มือให้คำแนะนำสำหรับผู้รับบริการ และการจัดทำข้อมูล “คำถามที่พบบ่อย”	
6.2 ช่องทางรับฟังความคิดเห็นลักษณะสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) และกลไกหรือวิธีการในการรับฟังความคิดเห็น จากประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงความเท่าเทียมทางสังคม	
6.3 กลไกการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานจากภาคประชาชนที่มีประสิทธิภาพ	

ตัวอย่าง: ประเภทรายางวัลเปิดใจใกล้ชิดประชาชน ระดับดีเด่น

กรมการขนส่งทางบก

ได้พัฒนาปรับปรุงช่องทางการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การเปิดระบบราชการ

- มีช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ข้อมูล มากกว่า 3 ช่องทาง เช่น เว็บไซต์กรมการขนส่งทางบก www.dlt.go.th แอปพลิเคชันเพื่ออำนวยความสะดวกและการให้บริการประชาชน DLT GPS TAXI OK/TAXI VIP Smart Bus Terminal แอปพลิเคชัน : DLT eForm iFound เพื่อการอำนวยความสะดวกต่อประชาชนที่ต้องเข้ามาติดต่อราชการกับกรมการขนส่งทางบก เพื่อให้บริการข้อมูลและการดาวน์โหลดแบบฟอร์มคำขอ ในงานบริการด้านทะเบียนและภาษีรถ
- ช่องทางการรับฟังความคิดเห็นทั้งทางแอปพลิเคชัน เฟสบุ๊ก เว็บไซต์ คอลเซ็นเตอร์ และเมื่อได้รับข้อร้องเรียนก็จะทำการแจ้งความคืบหน้าการดำเนินการกับผู้เกี่ยวข้องและกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงมีการกำหนด KPI การดำเนินการ
- กรมการขนส่งทางบก มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม ในที่นี้ขอยกมาเป็นตัวอย่าง ได้แก่ โครงการพัฒนามาตรฐานเนื้อหาวิชาการสำหรับอบรมและทดสอบใบอนุญาตขับรถใหม่ เพื่อเพิ่มคุณภาพของผู้ขับรถในการลดอุบัติเหตุสู่ทศวรรษความปลอดภัยทางถนน เพื่อทำการศึกษาลักษณะหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรการอบรมผู้ขอรับและต่ออายุใบอนุญาตขับรถให้มีความเหมาะสมและเป็นสากลมากขึ้น

การบรรลุผลสำเร็จ

- สามารถพัฒนาการบริการมีการใช้นวัตกรรมในการต่อยอดและมีการช่วยเหลือสังคมและประชาชนในการลดอุบัติเหตุได้อย่างแท้จริง
- สถิติการเกิดอุบัติเหตุจากรถโดยสารลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยจากไตรมาสที่ 3/2560 เฉลี่ย 50.00 ครั้งต่อเดือน ลดลงมาในไตรมาสที่ 4/2560 เฉลี่ย 39.67 ครั้งต่อเดือน และลดลงมาในไตรมาสที่ 1/2561 เฉลี่ย 37.33 ครั้งต่อเดือน จากศูนย์บริหารจัดการเดินรถระบบ GPS
- มีความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ 1584 มีความพึงพอใจร้อยละ 94.45

2. สัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)

Collaborate

ความหมาย

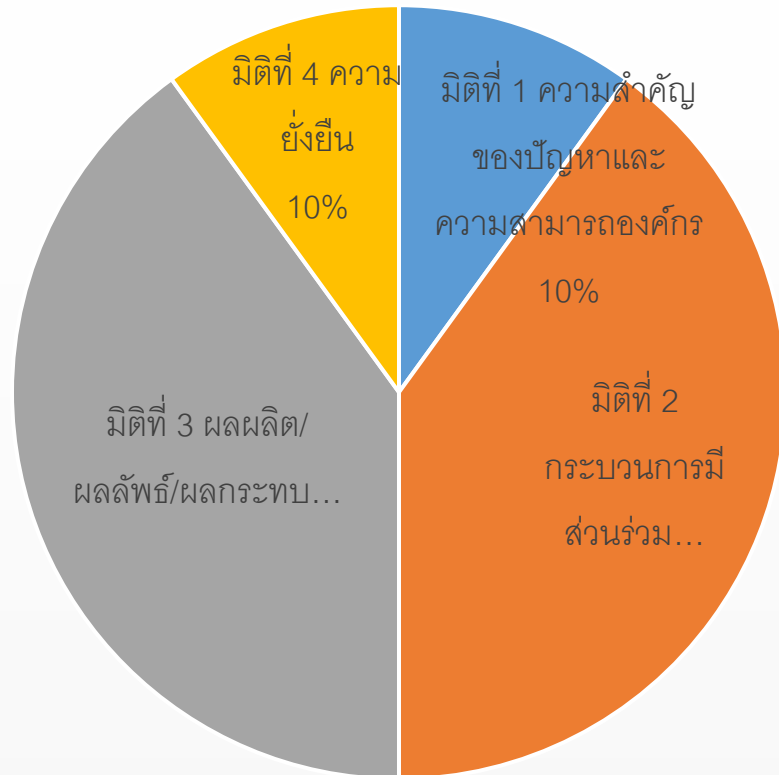

หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ เพื่อกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจในการเปิดระบบราชการที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการในระดับความร่วมมือ (Collaborate) ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาที่มีนัยสำคัญหรือผลกระทบสูง (High Impact) กับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐและคุณภาพชีวิตของประชาชน

เงื่อนไข

- 1) หน่วยงานของรัฐที่สมัครรับรางวัลจะต้องเสนอโครงการหรือผลงาน ที่เป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ (Collaboration) และมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม โดยมีการดำเนินงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี ซึ่งต้องไม่เป็นโครงการหรือผลงาน ที่เคยได้รับรางวัลสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมหรือรางวัลความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมาก่อน
- 2) โครงการหรือผลงานที่เสนอต้องเป็นการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจหลักขององค์กรและผลการดำเนินงานต้องสะท้อนถึงการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างโดดเด่น รวมถึงความจำเป็นที่ต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและกลไกการขับเคลื่อนของทุกภาคส่วนที่ชัดเจน
- 3) กรณีของจังหวัด โครงการหรือผลงานที่เสนอต้องเป็นการดำเนินงานที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด และผลการดำเนินงานต้องสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบ (Impact) ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศ
- 4) การเสนอโครงการหรือผลงานเพื่อสมัครรับรางวัลมากกว่า 1 รางวัล ต้องเป็นโครงการหรือผลงาน ที่ไม่ซ้ำกัน หรือไม่เป็นการดำเนินงานในพื้นที่เดียวกัน
- 5) กรณีที่หน่วยงานในพื้นที่เป็นผู้ส่งสมัครรับรางวัลฯ หน่วยงานส่วนกลาง ควรเป็นผู้พิจารณากลั่นกรอง คัดเลือกก่อนจัดส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. โดยเฉพาะมิติที่ 1
- 6) กรณีโรงเรียนสมัครรับรางวัลฯ จะต้องผ่านการพิจารณาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) ซึ่งแต่ละเขตพื้นที่ฯ สามารถสมัครได้ไม่เกิน 1 โรงเรียน และส่งสมัครรับรางวัลฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เกณฑ์การประเมินประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change)	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 ความสำคัญของปัญหาและความสามารถองค์กร	10
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ทำให้ต้องนำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนมาใช้ในการดำเนินการ	
2. ขอบเขตหรือผลกระทบของปัญหา	
1.2 ความสามารถขององค์กร (ศักยภาพของหน่วยงานที่สามารถตอบสนองต่อปัญหา)	
3. นโยบายของหน่วยงานในการนำการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมมาใช้ในการแก้ไขปัญหา	
4. การขับเคลื่อนนโยบายไปสู่การปฏิบัติ	
มิติที่ 2 : กระบวนการมีส่วนร่วม	40
5. รายละเอียดของดำเนินงาน	
5.1 วัตถุประสงค์การดำเนินงาน	
5.2 รูปแบบในการมีส่วนร่วมในระดับความร่วมมือ (Collaborate) หรือขั้นตอน/วิธีการที่ใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งแนวคิด/นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการ	
5.3 บทบาทแต่ละภาคส่วนในการขับเคลื่อนการดำเนินการ	
5.4 กลไกหรือวิธีการที่ใช้ในการขับเคลื่อนการสร้างความร่วมมือเชิงบูรณาการ	
5.5 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการและแนวทางการแก้ไขปัญหา	
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ	40
6. ผลผลิต/ผลลัพธ์ ของการดำเนินงาน	
7. ประโยชน์ที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย และหน่วยงานได้รับจากการดำเนินงาน	
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน	10
8. การถอดบทเรียนผ่านการประเมินการดำเนินงาน และการถ่ายทอดผลการประเมินไปสู่สาธารณะ	
9. ความยั่งยืนระดับนโยบาย (การจัด Roadmap ในการขยายผล หรือการบรรจุโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการ)	

กรมป่าไม้

โครงการการพัฒนาพื้นที่บริเวณหนองอิงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร

โครงการการพัฒนาพื้นที่
บริเวณหนองอิง
อันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ
จังหวัดยโสธร

สภาพปัญหา

- พื้นที่ตำบลค้อเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ประสบอุทกภัยซ้ำซาก เกิดปัญหานุกรกพื้นที่ป่าดงมัน เพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย ทำการเกษตรและปศุสัตว์ ทำให้ป่าเสื่อมโทรม สัตว์ป่าลดลง และบางชนิดสูญพันธุ์

การทำงานแบบมีส่วนร่วม

- การสื่อสารทำความเข้าใจ สร้างแรงจูงใจร่วมกับผู้นำชุมชน
- จัดเวทีประชาคมรับฟังปัญหา ความต้องการ และความคิดเห็น
 - ☐ ร่วมดำเนินการกับภาคส่วนต่างๆ
 - ☐ ร่วมวิเคราะห์และวางแผนการทำงาน
 - ☐ ร่วมมือปฏิบัติ
 - ☐ ร่วมกันติดตามผลและปรับปรุงผลดำเนินงาน
- ขยายผลองค์ความรู้และสร้างขวัญกำลังใจ

หน่วยงานภาครัฐ

- สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด : สนับสนุนงบประมาณ องค์ความรู้ และปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็น
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด : ส่งเสริมอาชีพ พัฒนาที่ดินและส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน
- สหกรณ์การเกษตรจังหวัด : ส่งเสริมกิจการแปรรูปผลิตผลจากป่าชุมชน และรับซื้อของป่าในราคาประกัน
- สาธารณสุขจังหวัด : พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการแปรรูปผลิตผลจากป่า
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด : พัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด
- กรมทหารราบที่ 16 : ส่งเสริมศิลปาชีพต่าง ๆ
- องค์การบริหารส่วนตำบลค้อเหนือ : สนับสนุนงบประมาณให้กับเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ตามแนวพระราชดำริ 15 หมู่บ้าน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการป่าชุมชน
- โรงเรียนภาคีเครือข่ายในพื้นที่ทั้ง 6 โรงเรียน จัดฝึกอบรมค่ายเยาวชนรักษาวงไพร เพื่อเป็นการปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ภาคเอกชน

- สถาบันปลูกป่าการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ขยายองค์ความรู้การปลูกเชื้อเห็ดไมคอร์ไรซาในกล้าไม้วงศ์ยางสู่ชุมชนได้อย่างทั่วถึง

ภาคประชาชน

- วัดป่าธรรมานุสารี เป็นแกนนำในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าร่วมกับชุมชนด้วยการกำหนดเขตอภัยทาน
- ผู้นำชุมชน และประชาชนในพื้นที่ ร่วมกันจัดตั้งเครือข่ายป่าชุมชน ในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อกำหนดระเบียบชุมชน "สร้างป่า สร้างรายได้" ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้วยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรเพาะเห็ดค้อเหนือ เพื่อแปรรูปอาหารอาหารจากป่าชุมชน ภายใต้แบรนด์ "วนาทิพย์" เป็นรูปแบบของสหกรณ์การเกษตร ภายใต้ชื่อ "วนาทิพย์ โอท็อปชุมชนคนรักป่า" อีกทั้งยังมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์เพื่อขยายองค์ความรู้ให้แก่ผู้สนใจเข้ามาศึกษาดูงานมากมาย

ผลสำเร็จที่ได้รับ

ด้านเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของชุมชน

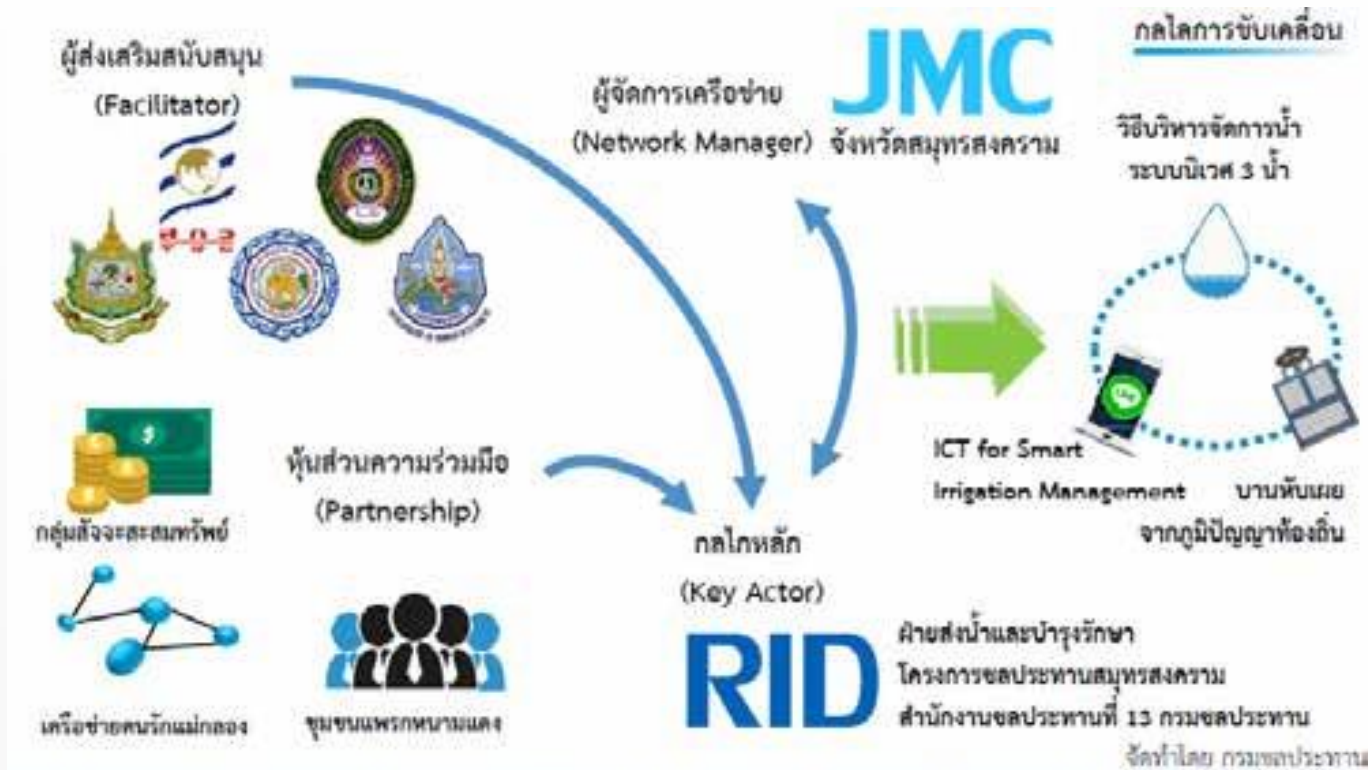
- ชุมชนมีรายได้จากผลิตผลจากป่า อาทิ เห็ดต่างๆกว่า 3,000,000 บาท / ปี โดยไม่ต้องตัดไม้ทำลายป่า
- ร่วมกันช่วยดูแล พื้นฟู สภาพป่าดงมันให้คงอยู่คู่กับชุมชน ด้วยหลักการปลูกป่าตามแนวพระราชดำริ"ป่า 3 อย่างประโยชน์ 4 อย่าง จำนวน 1,000 ไร่
- เกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน
- เกิดศูนย์การเรียนรู้ และชุมชนต้นแบบ โดยชุมชน 7 หมู่บ้านที่ร่วมกันอนุรักษ์ป่า
- ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ดีเด่น ตามโครงการธงพิทักษ์ป่าเพื่อรักษาชีวิต
- ขยายผลเป็นเครือข่ายอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ตามแนวพระราชดำริ เพิ่มเติมจากเดิมเป็น 15 หมู่บ้าน เนื้อที่บริหารจัดการ 4,500 ไร่

ด้านสิ่งแวดล้อม

- ช่วยฟื้นฟูสภาพป่าได้กว่าร้อยละ 95 (3,006 ไร่) ส่งผลให้เกิดระบบนิเวศในพื้นที่อุดมสมบูรณ์ มีความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งพืชพันธุ์ และจำนวนสัตว์ป่า เช่น สุนัขจิ้งจอก ไก่ป่า รวมถึงแมลงต่าง ๆ

การบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมในระบบนิเวศ 3 น้ำแพรงหนามแดง

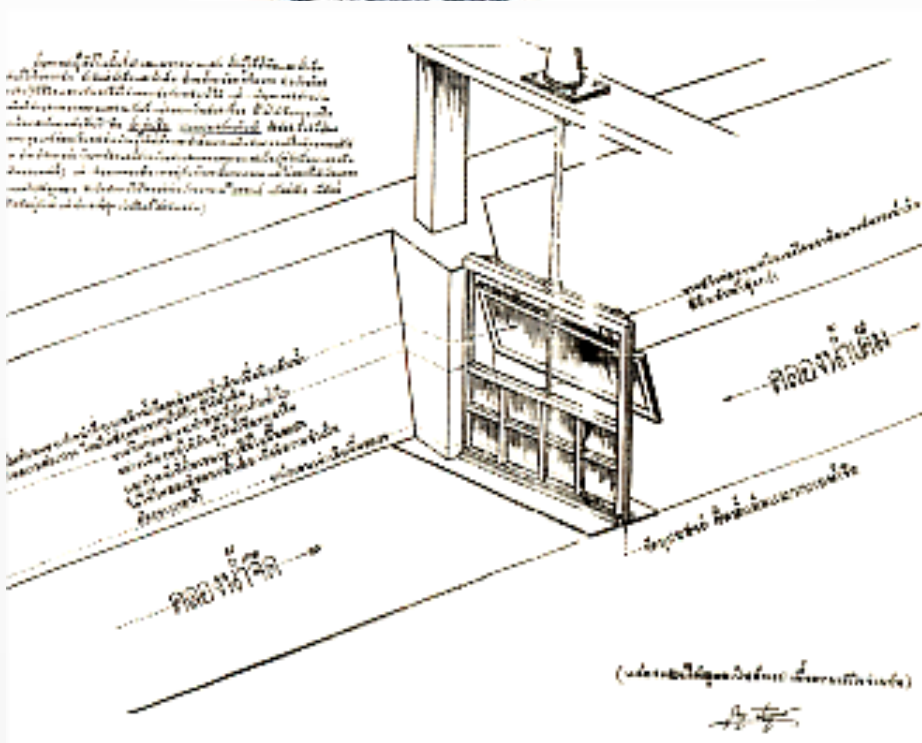
- ชุมชนแพรทนามแดง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นชุมชนที่มีพื้นที่ที่มีระบบนิเวศ 3 น้ำ (น้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม) **เกิดปัญหาความขัดแย้งในการเปิด-ปิดประตูระบายน้ำ ทำให้เกิดการแบ่งแยกฝั่งพื้นที่น้ำจืดและน้ำเค็มออกจากกัน**
- (โดยพื้นที่ฝั่งน้ำเค็มได้รับความเสียหายจากน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยลงคลอง ส่งผลให้สัตว์น้ำที่เพาะเลี้ยงไว้ตายลงเป็นจำนวนมาก และพื้นที่เกษตรกรรมฝั่งน้ำจืดได้รับผลกระทบจากการที่มีน้ำเค็มรุกเข้าไปในพื้นที่)

ตัวอย่าง: ประเภทรายางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม Effective Change (ระดับดีเด่น) (ปี 2562)

กรมชลประทาน

การทำงานแบบมีส่วนร่วม

"Inside Out-Outside In มุรณาการเพื่อประชาชน"

- **ขั้นตอนที่ 1 :** กระบวนการปรับเปลี่ยนแนวคิด ทศนคติและกระบวนการทางความคิด (Mindset) ของบุคลากรกรมชลประทาน ต่อกระบวนการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาการจัดการน้ำได้อย่างยั่งยืน
 - ปรับโครงสร้างองค์กรตั้งแต่วิธีการดำเนินงานจนถึงการปฏิบัติงาน และปรับเปลี่ยนกระบวนการทางความคิด (Mindset) ของบุคลากร มีการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นระบบ (อาทิ ทักษะการดำเนินการประชุมอย่างมีส่วนร่วม การบริหารความขัดแย้ง เพื่อคลี่คลายข้อขัดแย้ง เป็นต้น)
- **ขั้นตอนที่ 2 :** ค้นหาต้นเหตุของปัญหาการจัดการน้ำในระบบนิเวศ 3 น้ำ (น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม) ด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น
 - ค้นหาแกนนำชุมชนร่วมทำงาน / จัดเวทีสร้างความเข้าใจกับทุกภาคในชุมชน / จัดเวทีวิเคราะห์ข้อมูล / กำหนดทิศทางของชุมชนได้แนวทางการแก้ไขและพัฒนา
- **ขั้นตอนที่ 3 :** นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการน้ำ จากบ้านหับเผย (ภูมิปัญญาท้องถิ่น) สู่แบบมาตรฐานกรมชลประทาน
- **ขั้นตอนที่ 4 :** JMC เพื่อความยั่งยืนของการบริหารจัดการน้ำในระบบนิเวศ 3 น้ำ
 - จัดตั้งคณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) สมุทรสงคราม
 - กำหนดข้อตกลง กติกา และมาตรการต่างๆ ในการบริหารจัดการน้ำ
 - เป็นศูนย์กลางในการบูรณาการการทำงานระหว่างส่วนราชการและภาคเอกชนต่างๆ ในพื้นที่

ตัวอย่าง: ประเภทรายางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม Effective Change (ระดับดีเด่น) (ปี 2562)

กรมชลประทาน

ผลสำเร็จจากการร่วมมือร่วมประสาน

ผลสำเร็จทางสังคม

แก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในชุมชนน้ำจืดและน้ำเค็มที่มีมายาวนานได้สำเร็จ

เกิดความเข้มแข็งของชุมชนจากการรวมตัวเพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ ซึ่งใช้ระยะเวลากว่า 10 ปี

เกิดความมั่นคงในอาชีพจากการทำเกษตรกรรมที่สอดคล้องกับระบบนิเวศ ส่งผลให้คนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เกิดข้อตกลงการส่งน้ำ (โดย JMC) ที่เกิดจากการบูรณาการและความร่วมมือของภาครัฐและเอกชนโดยผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับหลักวิชาการให้มีความสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศในชุมชนดีขึ้น

ผลสำเร็จด้านเศรษฐกิจ

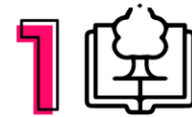

ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพดีขึ้น เนื่องจากการจัดการน้ำที่สอดคล้องกับการผลิตและระบบนิเวศ ส่งผลให้ผลผลิตมีมาตรฐานตามความต้องการตลาด

รายได้ต่อครัวเรือนของเกษตรกรเพิ่มขึ้น (ก่อนมีบานประตูระบายน้ำแบบบานหับเผย เกษตรกรมีรายได้ในช่วงต่ำกว่า 50,000–100,000 บาท/ปี เมื่อมีบานประตูระบายน้ำแบบบานหับเผย เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น อยู่ในช่วง 70,000–120,000 บาท/ปี)

ผลสำเร็จเชิงนวัตกรรม

เกิดกระบวนการพัฒนาองค์ความรู้และการปฏิบัติงานด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อบริหารจัดการน้ำชลประทานแก่บุคลากรกรมชลประทานและมีความรู้เกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องและชัดเจน

เกิดต้นแบบ (Model) กระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการจัดการน้ำในระบบนิเวศ 3 น้ำ ที่ชัดเจน และยั่งยืน สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับพื้นที่ที่มีปัญหาในลักษณะคล้ายกัน

บานประตูระบายน้ำแบบบานหับเผย ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ระบบนิเวศ 3 น้ำ สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้กับพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายกันได้

ตัวอย่าง: ประเภทรายางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม Effective Change (ระดับดีเด่น) (ปี 2562)

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

โครงการสกลนคร...เมืองแห่งคราม

1

ประสานนโยบาย โดยนำนโยบายของรัฐบาล มาประสานกับความต้องการของพื้นที่

2

ประสานความคิด นำความคิดของทุกภาคส่วน ในรูปแบบ “สานพลังประชารัฐ”

3

ประสานร่างกาย ทุกภาคส่วนร่วมกันทำงาน ในทุกขั้นตอน

4

ประสานใจ โดยการสร้างบรรยากาศความร่วมมือ มิตรภาพในการทำงาน

5

ประสานประโยชน์ เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ จากการจัดกิจกรรม ทั้งกลุ่มผู้ประกอบการ ร้านค้า และชุมชนที่เกี่ยวข้อง

สภาพปัญหา

- ปัญหาเรื่องช่องทางการตลาดฝ้ายอมครามมีจำกัด ซึ่งส่วนใหญ่ จำหน่าย ภายในจังหวัด ที่บ้าน หรือสถานที่ตั้งของกลุ่มผู้ผลิต และ ตลาดที่จังหวัดหรือหน่วยงานอื่นจัดให้เป็นครั้งคราว ไม่สม่ำเสมอ รายได้จากการจำหน่ายไม่แน่นอน ทำให้ขาดเงินทุนหมุนเวียน เป็น สาเหตุให้หลายคนทิ้งอาชีพไปทำงานในเมือง

ความต้องการของตลาด
เป็นตัวกำหนดการผลิต
สินค้า
“การตลาด
นำการผลิต”
(Demand driven)

การขับเคลื่อนนโยบาย
สานพลัง
ประชารัฐ

ผู้ประกอบการ
• GI/OTOPS/SME
• MOC Biz Club

ตัวอย่าง: ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม Effective Change (ระดับดีเด่น) (ปี 2562)

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ผลสำเร็จทางสังคม

- (1) เกิดแหล่งเรียนรู้ต้นแบบในการสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 แห่ง คือ ศูนย์การเรียนรู้บ้านคำข่า อำเภอพรรณานิคมและศูนย์เรียนรู้ครามสกล อำเภอเมืองสกลนคร
- (2) ลดการเคลื่อนย้ายแรงงานออกนอกพื้นที่เกิดความรัก ความสามัคคีของคนในชุมชน
- (3) เกิดกระแสความนิยมในการอนุรักษ์ผ้าไทย ในการสวมใส่ผ้าครามย้อมสีธรรมชาติเป็นเครื่องแต่งกายประจำจังหวัดสกลนคร
- (4) ทั่วโลกรู้จักผ้าครามย้อม สีธรรมชาติและนิยมใส่กันแพร่หลายมากยิ่งขึ้น เช่น ผ้าทอสกล เป็น Costume ในภาพยนตร์ Hollywood เรื่อง Troy

ผลสำเร็จทางเศรษฐกิจ

- (1) รายได้จากการจำหน่ายสินค้าผ้าครามย้อมสีธรรมชาติของจังหวัดสกลนครเพิ่มขึ้น โดย ในปี 2561 มูลค่า 342 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 51.84 จากปี 2560 ซึ่งมีมูลค่า 225 ล้านบาท
- (2) มีผู้ผลิต ผู้ประกอบการผ้าคราม ของจังหวัดสกลนคร เพิ่มขึ้น โดยในปี 2561 มีจำนวน 114 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.35 จากปี 2560 ซึ่งมีจำนวน 83 ราย
- (3) มูลค่าเพิ่มของผ้าคราม จากเดิมปี 2560 ผ้าคราม ราคาเมตรละ 200-300 บาท เพิ่มขึ้นถึงเมตรละ 500 – 5,000 บาท
- (4) ผ้าครามสีธรรมชาติสกลนคร ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา (จากเดิมมีผู้ยื่นขออนุญาตใช้สัญลักษณ์ 7 ราย เป็น 39 ราย) ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้บริโภค
- (5) จังหวัดสกลนคร ได้รับการประกาศให้เป็น "เมืองแห่งผ้าครามและสีธรรมชาติ" ของสภาอุตสาหกรรมโลกภาคพื้นแปซิฟิก WCC PAR (World Craft Council Pacific Region) "WCC Indigo Natural Dye City" ซึ่งเป็นจังหวัดแรกของประเทศไทย และเป็นหนึ่งในประเทศภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่ได้รับการรับรองเสมือน "แบรนด์" ที่ได้รับการรับรองในระดับโลก เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2560

3. ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

Collaborate

ความหมาย

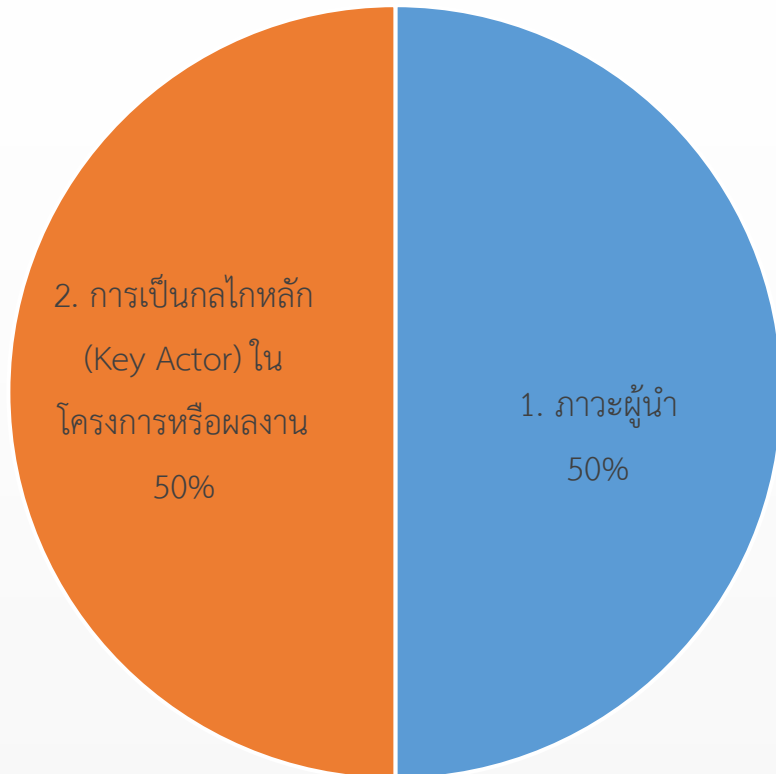
เป็นรางวัลที่มอบให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล เพื่อสร้างความภูมิใจในการเข้ามาเป็นผู้นำ หรือเป็นกลไกสำคัญ (Key Actor) ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือขับเคลื่อนหรือผลักดันการดำเนินงานหรือการพัฒนาบนฐานการทำงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องแบบหุ้นส่วนความร่วมมือ (Collaborate) ซึ่งนำไปสู่ผลสำเร็จของการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

เงื่อนไข

- 1) หน่วยงานของรัฐ ภาคส่วนต่าง ๆ หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนร่วมหลักในการขับเคลื่อน ผลักดัน และสนับสนุนผลงานที่สมัครรางวัลประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วมหรือประเภทเลื่องลือขยายผล โดยผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะได้รับการพิจารณา หากผลงานที่สมัครได้รับรางวัลในระดับดีเด่น ในปีเดียวกัน
- 2) บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อต้องไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินงานนั้นอยู่แล้ว
- 3) การเสนอชื่อบุคคล/กลุ่มบุคคลขอรับรางวัลได้เพียง 1 คน/กลุ่มบุคคล เท่านั้น
- 4) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อต้องไม่เป็นคนที่เคยได้รับรางวัลนี้มาก่อน

เกณฑ์การประเมินรางวัล

3. ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)

รายการตัวชี้วัด ประเภทผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ (Engaged Citizen)		ค่าคะแนน
1. ภาวะผู้นำ		50
1. เป็นผู้อุทิศตน เสียสละ ในการเข้าร่วมในกิจกรรมหรือการดำเนินงานในพื้นที่หรือชุมชน และให้ความสำคัญกับประโยชน์ส่วนรวม (ชุมชนหรือสังคม) 2. ภาวะผู้นำทั้งที่เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ 2.1 เป็นผู้นำในการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) 2.2 เป็นผู้ไกล่เกลี่ยหรือเจรจาต่อรองเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง 2.3 เป็นผู้นำในกระบวนการมีส่วนร่วม เช่น การจัดเวทีสาธารณะ การจัดเวทีระดมสมอง เป็นต้น 3. การได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่ร่วมดำเนินงานด้วย		
2. การเป็นกลไกหลัก (Key Actor) ในการขับเคลื่อนหรือผลักดันการทำงานแบบมีส่วนร่วมในโครงการหรือผลงาน		50
4. บทบาทหลักในการสร้างให้เกิดการบูรณาการการทำงาน หรือประสานความเชื่อมโยงให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 5. บทบาทหลักในการสร้างหรือสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มของภาคประชาชนหรือเครือข่ายภาคประชาชน และบริหารจัดการให้สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่ 6. บทบาทหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีกิจกรรมของการสร้างการมีส่วนร่วม เช่น การจัดให้มีเวทีสาธารณะ เวทีระดมสมอง เวทีประชาคม เป็นต้น		

รูปแบบการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการอย่างยั่งยืน
รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ. 2563

สาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2563
ประเภทสัมฤทธิ์ผลประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) ระดับดีเด่น
กองบัญชาการกองทัพไทย

ตัดไม้ทำลายป่า

เกิดการขาดแคลนน้ำและประสบอุทกภัยอย่างหนัก
กลายเป็นภัยพิบัติซ้ำซาก

ห้องขอดโมเดล ปรับเปลี่ยนความคิด

ตั้งผู้นำศาสนาและผู้นำชุมชน
ทั้ง 9 หมู่บ้าน
เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา

น้อมนำพระราชดำริ
เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา
มาเป็นแนวทาง

สำรวจ วิเคราะห์
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เปิดเวทีชุมชน
โดยสร้างความร่วมมือ
5 ภาคีเครือข่าย

ตั้งกฎกติกาชุมชน
เรียกว่า
ห้องบอดโมเดล

ดำเนินการภายใน 4 พันธกิจ
(1.งานป้องกันและปราบปราม
2.งานด้านมวลชน 3.งานปลูกจิตสำนึก
4.งานส่งเสริมอาชีพ)

หมู่บ้านต้นแบบวิถีพอเพียง

ปัจจุบันไม่ประสบกับปัญหาภัยแล้ง

ประชาชนพึงพอใจ และไว้วางใจภาครัฐ

พื้นที่มีน้ำเพียงพอที่จะทำ
การเกษตรได้อย่างต่อเนื่อง

สถิติการบุกรุกป่า การทำลายป่าเป็น 0

ชุมชนสามารถทำการเกษตร
ได้ตลอดทั้งปี

100 IFI/IKOSE/IFIS/IKSU 187,500 IS

เป็นหมู่บ้านต้นแบบและขยายไปยัง
อำเภอและจังหวัดใกล้เคียง

เกิดสถาบันการเงินชุมชนบ้านหลวง

เกิดความรัก ความสามัคคี
เป็นพลังชุมชน

ประกอบอาชีพการเกษตรได้
อย่างต่อเนื่อง

4. เลื่องลือขยายผล (Participation Expanded)

Collaborate

ความหมาย

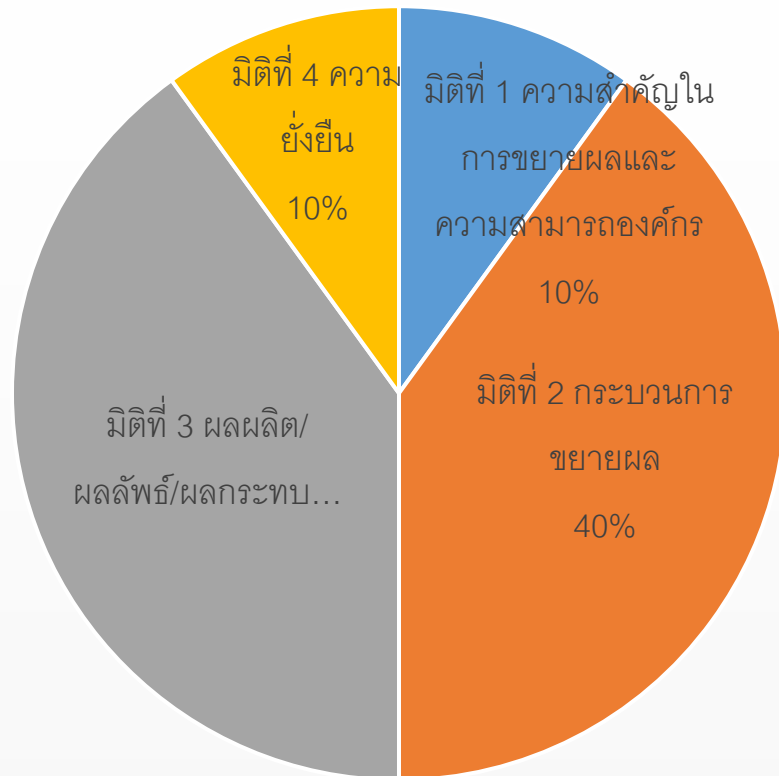
หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ ที่นำต้นแบบ (Best Practice) โครงการหรือผลงานที่เคยได้รับรางวัลไปขยายผลหรือต่อยอดการดำเนินงานในพื้นที่อื่น ๆ แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาที่มีนัยสำคัญและมีผลกระทบสูง (High Impact) กับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ เช่นเดียวกับผลงานต้นแบบ

เงื่อนไข

- 1) โครงการหรือผลงานที่เสนอขอรับรางวัลต้องเป็นการทำงานแบบมีส่วนร่วมในระดับหุ้นส่วนความร่วมมือ (Collaborate) ที่มีผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการดำเนินงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี และมีการดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง
- 2) โครงการหรือผลงานที่เสนอมา ต้องเป็นการทำงานตามอำนาจหน้าที่หรือภารกิจหลักขององค์กร หรือนโยบายสำคัญของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี ในกรณีของจังหวัดต้องเป็นการทำงานที่สอดคล้องตามแผนพัฒนาจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด และผลการดำเนินงานต้องสะท้อนให้เห็นถึงการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น และส่งผลกระทบ (Impact) ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และประเทศ
- 3) โครงการหรือผลงานที่เสนอขอรับรางวัลต้องเป็นการนำต้นแบบจากโครงการ/ผลงานที่เคยได้รับรางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประเภทสัมฤทธิ์ผล ประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) ในระดับดีเด่น ไปขยายผลในเชิงนโยบาย หรือพื้นที่ไม่น้อยกว่า 2 พื้นที่ จนเกิดความสำเร็จ โดยหน่วยงานต้องเริ่มขยายผลไม่เกิน 3 ปี หลังจากได้รับรางวัลสำหรับระยะเวลาการดำเนินการ ขึ้นอยู่กับผลงานที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์

ยกตัวอย่างเช่น หน่วยงานได้รับรางวัลประเภทรางวัล Effective Change ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ต้องเริ่มต้นการขยายผลไม่เกินปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำหรับหน่วยงานจะส่งสมัครในปีใดนั้น ขึ้นอยู่กับว่าหน่วยงานได้ดำเนินการสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ในปีใด โดยหากหน่วยงานดำเนินการสำเร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สามารถส่งสมัครรางวัลได้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รายการตัวชี้วัด ประเภทเลื่องลือขยายผล (Participation Expanded)		ค่าคะแนน
มิติที่ 1 ความสำคัญในการขยายผลและความสามารถองค์กร		10
1. ความสำคัญและเป้าหมายในการขยายผล		
2. ต้นแบบที่นำมาใช้ในการขยายผล		
มิติที่ 2 : กระบวนการขยายผล		40
3. รูปแบบและวิธีการขยายผลที่แสดงให้เห็นถึงการต่อยอดหรือนำบทเรียนจากโครงการเดิมมาปรับให้ดีขึ้น (วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ บทบาทของภาคส่วนในการขับเคลื่อน กลไกหรือวิธีการขับเคลื่อน แนวคิด/เทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการดำเนินการ)		
4. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการและแนวทางการแก้ไขปัญหา		
มิติที่ 3 : ผลผลิต/ผลลัพธ์/ผลกระทบ		40
5. ผลผลิต /ผลลัพธ์ ของการดำเนินการขยายผล ในทุกพื้นที่		
6. ประโยชน์ที่ประชาชน กลุ่มเป้าหมาย และหน่วยงานได้รับจากการดำเนินงาน ในทุกพื้นที่		
มิติที่ 4 : ความยั่งยืน		10
7. การถอดบทเรียนผ่านการประเมินการดำเนินงาน และการถ่ายทอดผลการประเมินไปสู่สาธารณะ		
8. ความยั่งยืนระดับนโยบาย (การจัด Roadmap ในการขยายผล หรือการบรรจุโครงการไว้ในแผนปฏิบัติการ)		

5. ร่วมใจแก้จน (Collaboration towards Poverty Eradication)*

ความหมาย

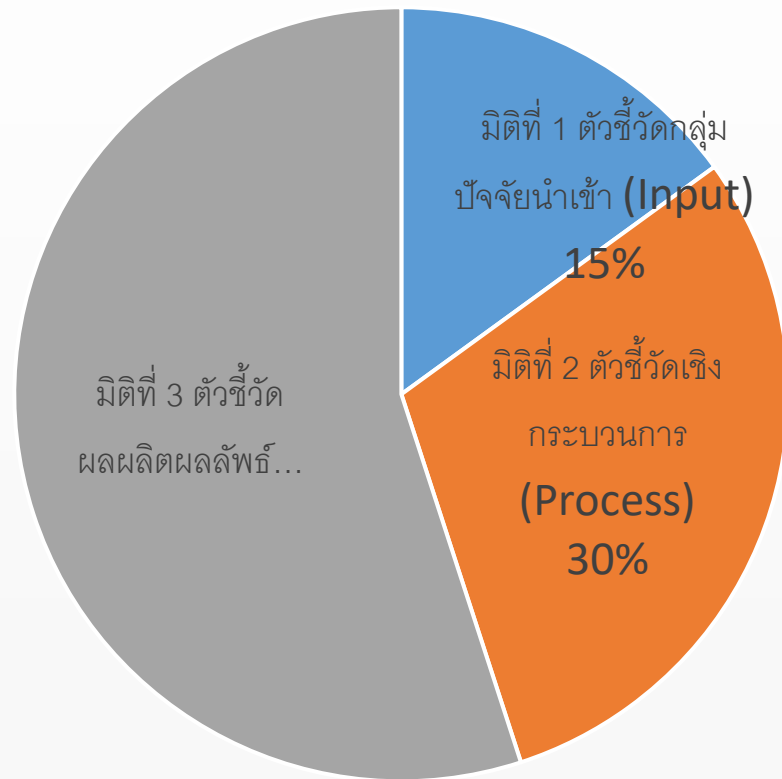
หมายถึง รางวัลที่มอบให้กับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน และภาคประชาชนที่มีผลงาน หรือโครงการที่เป็นที่ประจักษ์ ซึ่งได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคความยากจนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสามารถเป็นต้นแบบเพื่อให้หน่วยงานต่างๆสามารถนำไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาคความยากจนในพื้นที่ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคมในการแก้ไขปัญหาคความยากจนเป็นสำคัญเพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหาคและการพัฒนาในระดับต่อไป

เงื่อนไข

- 1) ผลงานที่เสนอขอรับรางวัลจะต้องดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจนที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ชุมชน หรือพื้นที่เฉพาะก็ได้
- 2) การดำเนินงาน/กระบวนการของแผนงาน/โครงการในการแก้ไขปัญหาคความยากจนมี การบูรณาการความร่วมมือร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีรูปแบบการแก้ไขปัญหาคที่เกิดผลลัพธ์ผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรม
- 3) ผลงานที่ส่งขอรับรางวัลต้องมีการดำเนินการมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี

5. ร่วมใจแก้จน (Collaboration towards Poverty Eradication)*

- มิติที่ 1** ตัวชี้วัดกลุ่มปัจจัยนำเข้า (Input) เพื่อประเมินรูปแบบและความคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากรของโครงการอย่างคุ้มค่า (15 คะแนน)
- มิติที่ 2** ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ (Process) เพื่อประเมินกระบวนการทำงานของโครงการที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความยากจนอย่างยั่งยืน (Sustainability) มีการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาเชิงบูรณาการ และมีกระบวนการทำงานที่มีความริเริ่มสร้างสรรค์ เกิดการทำงานที่เกิดผล (30 คะแนน)
- มิติที่ 3** ตัวชี้วัดผลผลิตผลลัพธ์ผลกระทบ (Output, Outcome and Impact Indicators) เพื่อประเมินผลลัพธ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นว่าสามารถช่วยแก้ปัญหาความยากจนได้ เห็นผลทั้งในเชิงปริมาณเชิงคุณภาพ ตอบโจทย์แก้จนได้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และมีศักยภาพในการขยายผล (55 คะแนน)

- ต้องมีคะแนนในแต่ละมิติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
- สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) เป็นผู้รับผิดชอบหลัก

5. ร่วมใจแก้จน (Collaboration towards Poverty Eradication)*

รายการตัวชี้วัด ประเภทร่วมใจแก้จน (Collaboration towards Poverty Eradication)	ค่าคะแนน
มิติที่ 1 : ตัวชี้วัดกลุ่มปัจจัยนำเข้า (Input)	15
1. แนวทางการดำเนินงานชัดเจน 1.1 มีการวางแผนแนวทางการดำเนินงานที่แก้ไขปัญหาความยากจนตลอดจนการกำหนดแผนงานที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 1.2 มีการออกแบบกลไกการขับเคลื่อนที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้จริง 1.3 อธิบายถึงกระบวนการสื่อสารและแนวทางในการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้อง	5
2. การใช้ทรัพยากรเหมาะสม 2.1 มีการใช้ทรัพยากรทั้งในรูปแบบของตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงินจากแหล่งที่หลากหลายทั้งจากภาครัฐ เอกชน และประชาชน 2.2 มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาความยากจน 2.3 มีรูปแบบและวิธีในการใช้ทรัพยากรในการแก้ปัญหาความยากจนได้อย่างคุ้มค่า	5
3. บทบาทผู้นำ 3.1 ผู้นำมีบทบาทสำคัญที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เช่น การสื่อสาร การแก้ไขหรือปลดล็อกข้อจำกัด การสร้างบรรยากาศการทำงาน การสร้างวัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วมและมีการทำงานร่วมกันเพื่อแก้ปัญหา 3.2 วิธีการมอบหมายงานของผู้นำชัดเจน มีประสิทธิภาพ 3.3 บทบาทของหน่วยงานหรือผู้ที่ส่งผลงานต่อผลงานที่ส่งขอรับรางวัล	5
มิติที่ 2 : ตัวชี้วัดเชิงกระบวนการ (Process Indicators)	30
1. การมีส่วนร่วมของประชาชน 1.1 มีกระบวนการที่ทำให้ประชาชนมีเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยอ้างอิงจากระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน (IAP 2 - International Association for Public Participation) 4 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 การให้ข้อมูลข่าวสาร (To Inform) ระดับที่ 2 การปรึกษาหารือ (To Consult) ระดับที่ 3 การเข้ามามีบทบาท (To Involve) และระดับที่ 4 ความร่วมมือ (To Collaborate) 1.2 บทบาทของหน่วยงานที่ส่งผลงานในการทำงานร่วมกันกับภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคประชาชน	10
2. เครือข่ายและการบูรณาการที่เกี่ยวข้องในการทำงาน 2.1 การบูรณาการในการทำงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และวิธีในการทำงานร่วมกัน 2.2 มีการบูรณาการในการทำงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีใช้ภาครัฐ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาชน และเครือข่ายต่าง ๆ และวิธีในการทำงานร่วมกัน 2.3 มีแนวทางในการทำงานร่วมกัน การแก้ไขปัญหา และกลไกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงาน	10

รายการตัวชี้วัด ประเภทร่วมใจแก้จน (Collaboration towards Poverty Eradication)	ค่าคะแนน
2.4 มีกลไกและรูปแบบในการสร้างเครือข่ายที่มีประสิทธิภาพ 2.5 บทบาทของเครือข่ายหลักต่าง ๆ ในการทำงานร่วมกัน	
3. กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 3.1 การติดตามประเมินผลและตรวจสอบการทำงานที่นำไปสู่การขับเคลื่อนงานให้เห็นผล 3.2 มีการนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหา 3.3 มีโมเดลการแก้จนที่มีประสิทธิภาพ 3.4 มีกระบวนการทำงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีไอเดียใหม่ หรือเป็นการต่อยอดความคิดเดิม	10
มิติที่ 3 : ตัวชี้วัดผลลัพธ์ผลกระทบ (Output, Outcome and Impact Indicators)	55
1. ผลงานมีผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบที่แก้จนได้จริงเป็นที่ประจักษ์ ตอบโจทย์ปัญหา โดยแบ่งเป็น - ผลผลิต (Output) 15 คะแนน โดยพิจารณาจากข้อมูลเชิงตัวเลขหรือเชิงปริมาณ โดยเปรียบเทียบกับปีที่ยังไม่มีการดำเนินโครงการ เช่น มีผู้ได้รับการแก้ไขปัญหายากจนในด้านต่าง ๆ จากการดำเนินโครงการกี่คน มีรายได้เพิ่มขึ้นเท่าใด มีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพเพิ่มขึ้นกี่คน เป็นต้น - ผลลัพธ์ (Outcome) 20 คะแนน โดยพิจารณาจากผลที่เกิดขึ้นต่อเนื่องจากผลผลิตในเชิงของคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเพิ่มขึ้นของรายได้และการเข้าถึงปัจจัย 4 - ผลกระทบ (Impact) 5 คะแนน โดยพิจารณาว่าโครงการทำให้เกิดผลกระทบระยะกลางที่สามารถแก้ไขความยากจนได้จริง ในลักษณะที่ตอบโจทย์เหมาะสมกับพื้นที่ ความต้องการของประชาชน และชุมชน	40
2. โอกาสในการนำไปขยายผล 2.1 โมเดลร่วมใจแก้จนมีศักยภาพในการนำไปสู่การขยายผลพื้นที่อื่น ๆ หรือสามารถขยายผลไปยังกลุ่มเป้าหมายอื่น หรือสามารถต่อยอดโมเดลเดิมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 2.2 ข้อตกลงร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยมีนโยบายที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมให้เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม	5
3. ความยั่งยืนของโครงการ 3.1 ผลการแก้ไขปัญหายากจนมีความสำเร็จในลักษณะที่ยั่งยืน มีการสร้างกลไกในการทำให้มีทรัพยากรสนับสนุนการดำเนินการได้อย่างเพียงพอ ต่อเนื่อง เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงระบบ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชนหรือชุมชนที่มีปัญหายากจน	10

ระดับรางวัล

ระดับดี

(Good)

มีระดับคะแนน ตั้งแต่ 80-89 คะแนน

ระดับดีเด่น

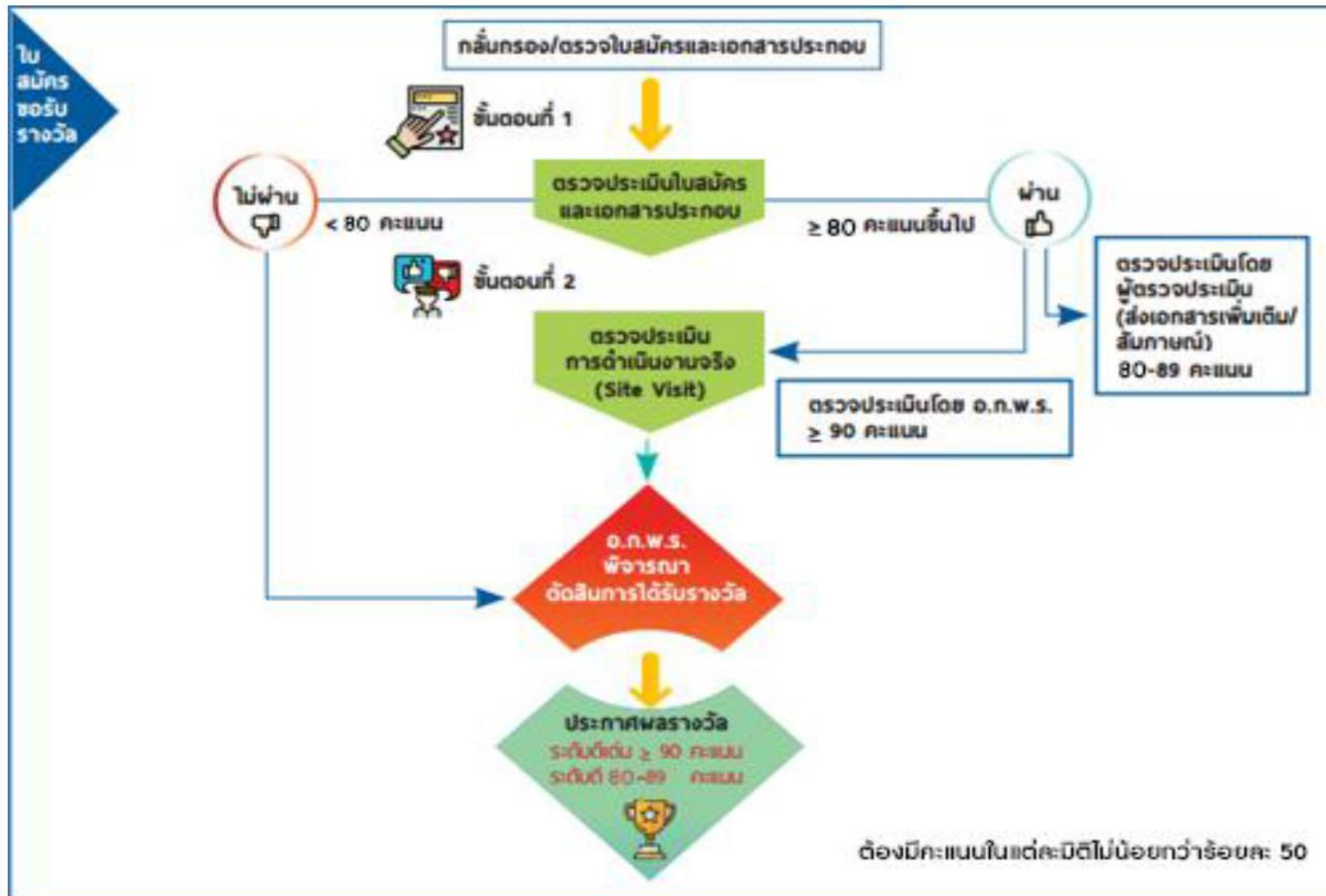
(Excellent)

มีระดับคะแนน ตั้งแต่ 90 คะแนนขึ้นไป

เป็นระดับรางวัลที่แสดงให้เห็นว่ามีผลการ
ดำเนินการเป็นที่ประจักษ์ชัดเจน ผลสำเร็จของ
งานมีความโดดเด่น และเป็นที่ยอมรับ รวมทั้ง
สามารถเป็นตัวอย่างหรือแนวปฏิบัติที่ดีให้กับ
หน่วยงานอื่นได้

*** กรณีที่จะได้รับการพิจารณาผ่านการประเมินให้ได้รับรางวัลฯ ต้องมีคะแนนในแต่ละมิติไม่น้อย
กว่าร้อยละ 50 ***

ขั้นตอนการตรวจประเมิน

วิธีสมัครรางวัล

การสมัครขอรับรางวัลฯ ดำเนินการผ่านระบบออนไลน์ ที่ <https://awards.opdc.go.th/awardsregister/> เพียง 1 ช่องทางเท่านั้น โดยดำเนินการ ดังนี้

- 1) กรอกข้อมูลตามแบบฟอร์มการสมัครรางวัลให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ จำนวนไม่เกิน 10 หน้า (กระดาษ A4 ขนาดตัวอักษร 16) โดยส่งในรูปแบบของไฟล์ Microsoft word (*.doc หรือ *.docx) และ PDF file (*.pdf)
- 2) การส่งใบสมัครให้ส่งผ่านหน่วยงานต้นสังกัดระดับกรมหรือเทียบเท่า จังหวัด และองค์การมหาชน โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากหัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

วิธีการสมัครผ่านระบบออนไลน์ สามารถดำเนินการ ดังนี้

- 1) ดำเนินการเข้าสู่ระบบการสมัครรางวัล เพื่อส่งสมัคร และอนุมัติการส่งสมัครขอรับรางวัล โดยใช้บัญชีผู้ใช้งาน (User Name) และรหัสผ่าน (Password) ของหน่วยงานตามที่สำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งการส่งสมัครจะเสร็จสมบูรณ์เมื่อหน่วยงานอนุมัติส่งผลงานผ่านระบบ
- 2) กรณีหน่วยงานในระดับต่ำกว่ากรม ที่ยังไม่เคยขอมิบบัญชีมาก่อน และต้องการส่งใบสมัครขอรับรางวัลฯ เข้าในระบบออนไลน์ หน่วยงานสามารถแสดงความจำนงขอมิบบัญชีได้ที่ <http://awards.opdc.go.th/awardsregister/> ทั้งนี้ การส่งสมัครขอรับรางวัล จะต้องได้รับความเห็นชอบและอนุมัติจากหน่วยงานต้นสังกัด และการส่งสมัครจะถือว่าเสร็จสมบูรณ์เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดอนุมัติผ่านระบบมายังสำนักงาน ก.พ.ร. เท่านั้น
- 3) กรณีโรงเรียน ที่ยังไม่เคยขอมิบบัญชีมาก่อน และต้องการส่งใบสมัครขอรับรางวัลฯ เข้าในระบบออนไลน์ สามารถแสดงความจำนงขอมิบบัญชีได้ที่ <http://awards.opdc.go.th/awardsregister/> ทั้งนี้ ต้องผ่านการพิจารณาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) และได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ และการส่งสมัครจะถือว่าเสร็จสมบูรณ์เมื่อ สพม. และสพฐ. อนุมัติผ่านระบบมายังสำนักงาน ก.พ.ร. เท่านั้น

ระบบสมัครออนไลน์

<http://awards.opdc.go.th/awardsregister/>

Timeline รางวัลการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2564

นายทศพร จันทมงคลเลิศ
Tossaporn Chantamongkollert

 098-9892495

@ Tossaporn.ted@gmail.com

APTall

Achievement **Professional** Teamwork for **All together**

